

CHƯƠNG TRÌNH MÔN HỌC

Tên môn học: Chính trị

Mã môn học: MHCC20010011

Thời gian thực hiện môn học: 90 tiết; (Lý thuyết: 60tiết; Thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập: 24 tiết; Kiểm tra: 06 tiết)

I. Vị trí, tính chất của môn học:

- Vị trí của môn học: Môn học Chính trị là môn học bắt buộc trong chương trình dạy nghề trình độ cao đẳng nghề và là một trong những môn thi tốt nghiệp.

- Tính chất của môn học: Môn học Chính trị là một trong những nội dung quan trọng của đào tạo nghề nhằm thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện người lao động.

II. Mục tiêu môn học:

- *Kiến thức:*

+ Nhận thức được kiến thức cơ bản về chủ nghĩa Mác- Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam.

+ Hiểu biết cơ bản về truyền thống quý báu của dân tộc, của giai cấp công nhân và Công đoàn Việt Nam.

- *Kỹ năng:* Vận dụng được những kiến thức đã học để rèn luyện trở thành người lao động mới có phẩm chất chính trị, có đạo đức tốt và năng lực hoàn thành nhiệm vụ, góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

- *Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:* Có ý thức trách nhiệm thực hiện đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật Nhà nước và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

III. Nội dung môn học:

1. Nội dung tổng quát và phân phối thời gian:

TT	Nội dung môn học	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Thảo luận	Kiểm tra
1	Mở đầu. Đối tượng, nhiệm vụ môn học Chính trị	1	1		1
2	Bài 1. Khái quát về sự hình thành chủ nghĩa Mác- Lênin	5	4	1	

3	Bài 2. Những nguyên lý và quy luật cơ bản của phép biện chứng duy vật	6	4	2	
4	Bài 3. Những quy luật cơ bản về sự phát triển xã hội	6	4	1	
5	Bài 4. Bản chất và các giai đoạn phát triển của chủ nghĩa tư bản	5	4	1	1
6	Bài 5. Chủ nghĩa xã hội và thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam	6	4	1	
7	Bài 6. Truyền thống yêu nước của dân tộc Việt Nam	6	4	2	1
8	Bài 7. Đảng Cộng sản Việt Nam - người tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam	7	5	1	
9	Bài 8. Tư tưởng và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh	10	5	4	1
10	Bài 9. Đường lối phát triển kinh tế của Đảng	7	5	2	1
11	Bài 10. Đường lối xây dựng và phát triển văn hoá, xã hội, con người	6	4	2	
12	Bài 11. Đường lối quốc phòng, an ninh và mở rộng quan hệ đối ngoại	6	4	1	
13	Bài 12. Quan điểm cơ bản về đoàn kết dân tộc và tôn giáo	6	4	2	1
14	Bài 13. Xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam	6	4	2	
15	Bài 14. Giai cấp công nhân và Công đoàn Việt Nam	7	4	2	
Cộng		90	60	24	6

2. Nội dung chi tiết:

Mở đầu. Đối tượng, nhiệm vụ môn học Chính trị

Mục tiêu của bài

Hiểu được đối tượng nghiên cứu và học tập của môn học; chức năng, nhiệm vụ nghiên cứu, phương pháp và ý nghĩa học tập môn học Chính trị.

Nội dung của bài

Thời gian: 1h

1. Đối tượng nghiên cứu, học tập
2. Chức năng, nhiệm vụ

3. Phương pháp và ý nghĩa học tập

Bài 1. Khái quát về sự hình thành chủ nghĩa Mác-Lênin

Mục tiêu của bài

- Trình bày được quá trình hình thành và phát triển của Chủ nghĩa Mác - Lênin.
- Hiểu được sự ra đời tất yếu của chủ nghĩa xã hội và triển vọng của chủ nghĩa xã hội.
- Nhận thức được sự vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin trong giai đoạn hiện nay.

Nội dung của bài

Thời gian: 5h (LT:4; TL:1)

1. C.Mác, Ph.Ăngghen sáng lập học thuyết

1.1. Các tiền đề hình thành

1.2. Sự ra đời và phát triển học thuyết (1848-1895)

2. V.I Lênin phát triển học thuyết Mác (1895- 1924)

2.1. Sự phát triển về lý luận cách mạng

2.2. Chủ nghĩa xã hội từ lý luận trở thành hiện thực

3. Chủ nghĩa Mác - Lênin từ 1924 đến nay

3.1. Sự phát triển về lý luận cách mạng

3.2. Đổi mới xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện thực

Bài 2. Những nguyên lý và quy luật cơ bản của phép biện chứng duy vật

Mục tiêu của bài

- Trình bày được nội dung của phạm trù vật chất và phạm trù ý thức; mối quan hệ biện chứng giữa vật chất và ý thức; ý nghĩa phương pháp luận của mối quan hệ này.
- Phân tích được nội dung những nguyên lý và quy luật cơ bản của phép biện chứng duy vật và vận dụng được những nguyên lý, quy luật đó vào thực tiễn.
- Trình bày được bản chất của nhận thức và vai trò của thực tiễn đối với nhận thức.

Nội dung của bài

Thời gian: 6h (LT:4; TL:2)

1. Chủ nghĩa duy vật khoa học

1.1. Các phương thức tồn tại của vật chất

1.2. Nguồn gốc và bản chất của ý thức

2. Những nguyên lý và quy luật cơ bản của phép biện chứng duy vật

2.1. Những nguyên lý tổng quát

2.2. Những quy luật cơ bản

3. Nhận thức và hoạt động thực tiễn

3.1. Bản chất của nhận thức

3.2. Vai trò của thực tiễn với nhận thức

Bài 3. Những quy luật cơ bản về sự phát triển xã hội

Mục tiêu của bài

- Hiểu được vai trò của sản xuất và phương thức sản xuất đối với sự vận động và phát triển của xã hội.
- Trình bày được nội dung của những quy luật cơ bản của sự vận động và phát triển của xã hội.
- Hiểu được các vấn đề về giai cấp và đấu tranh giai cấp; nhà nước và dân tộc; gia đình và xã hội.
- Phân tích được bản chất của ý thức xã hội và một số hình thái ý thức xã hội cơ bản.

Nội dung của bài

Thời gian: 6h (LT:4; TL:1; KT:1)

1. Sản xuất và phương thức sản xuất

1.1. Những quy luật cơ bản

1.2. Sự biến đổi của phương thức sản xuất

2. Đấu tranh giai cấp, nhà nước và dân tộc, gia đình và xã hội

2.1. Giai cấp và đấu tranh giai cấp

2.2. Nhà nước và dân tộc

2.3. Gia đình và xã hội

3. Ý thức xã hội

3.1. Tính chất của ý thức xã hội

3.2. Một số hình thái ý thức xã hội

Bài 4. Bản chất và các giai đoạn phát triển của chủ nghĩa tư bản

Mục tiêu của bài

- Trình bày được quá trình hình thành của chủ nghĩa tư bản.
- Phân tích được bản chất của chủ nghĩa tư bản.
- Hiểu rõ được vai trò lịch sử của chủ nghĩa tư bản.

Nội dung của bài

Thời gian: 5h (LT:4; TL:1)

1. Sự hình thành chủ nghĩa tư bản

1.1. Những tiền đề hình thành

1.2. Giai đoạn tự do cạnh tranh của chủ nghĩa tư bản

2. Giai đoạn độc quyền của chủ nghĩa tư bản

2.1. Bản chất của chủ nghĩa đế quốc

2.2. Vai trò lịch sử của chủ nghĩa tư bản

Bài 5. Chủ nghĩa xã hội và thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

Mục tiêu của bài

- Trình bày được tính tất yếu và bản chất của chủ nghĩa xã hội; các giai đoạn phát triển của chủ nghĩa xã hội.
- Phân tích được cơ sở khách quan và nội dung của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội.
- Vận dụng được những kiến thức đã học vào thực tiễn Việt Nam.

Nội dung của bài

Thời gian: 6h (LT:4; TL:1; KT:1)

1. Chủ nghĩa xã hội

- 1.1. Tính tất yếu và bản chất của chủ nghĩa xã hội
- 1.2. Các giai đoạn phát triển của chủ nghĩa xã hội

2. Quá độ tiến lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

- 2.1. Cơ sở khách quan của thời kỳ quá độ
- 2.2. Nội dung của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội

Bài 6. Truyền thống yêu nước của dân tộc Việt Nam

Mục tiêu của bài

- Trình bày được quá trình hình thành và phát triển của dân tộc Việt Nam; dân tộc Việt Nam trong tiến trình lịch sử.
- Hiểu rõ được truyền thống yêu nước của dân tộc Việt Nam.

Nội dung của bài

Thời gian: 6h (LT:4; TL:2)

1. Sự hình thành và phát triển của dân tộc Việt Nam

- 1.1. Sự hình thành dân tộc Việt Nam
- 1.2. Dân tộc Việt Nam trong tiến trình lịch sử

2. Truyền thống yêu nước của dân tộc Việt Nam

- 2.1. Cơ sở hình thành truyền thống yêu nước
- 2.2. Biểu hiện nổi bật của truyền thống yêu nước Việt Nam

Bài 7. Đảng Cộng sản Việt Nam - người tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam

Mục tiêu của bài

- Phân tích được công lao to lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong quá trình sáng lập và rèn luyện Đảng Cộng sản Việt Nam.
- Trình bày được những thắng lợi vĩ đại của cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam.
- Hiểu được vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản đối với cách mạng Việt Nam.

Nội dung của bài

Thời gian: 7h (LT:5, TL:1; KT:1)

1. Thắng lợi to lớn của cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng
 - 1.1. Hồ Chí Minh sáng lập và rèn luyện Đảng Cộng sản Việt Nam
 - 1.2. Thắng lợi của cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng
2. Vai trò của Đảng Cộng sản Việt Nam trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước
 - 2.1. Đảng là hạt nhân lãnh đạo hệ thống chính trị
 - 2.2. Sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng là nhân tố hàng đầu bảo đảm thắng lợi của cách mạng Việt Nam

Bài 8. Tư tưởng và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

Mục tiêu của bài

- Trình bày được nguồn gốc và quá trình hình thành tư tưởng Hồ Chí Minh.
- Phân tích được những nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh.
- Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

Nội dung của bài

Thời gian: 10h (LT:5; TL:4; KT:1)

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh
 - 1.1. Nguồn gốc và quá trình hình thành
 - 1.2. Nội dung cơ bản
2. Tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh
 - 2.1. Hồ Chí Minh, tấm gương tiêu biểu của truyền thống đạo đức của dân tộc Việt Nam
 - 2.2. Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

Bài 9. Đường lối phát triển kinh tế của Đảng

Mục tiêu của bài

- Hiểu được tính khách quan, tầm quan trọng và quan điểm của Đảng ta về phát triển kinh tế.
- Phân tích được nội dung cơ bản của đường lối phát triển kinh tế.
- Vận dụng những kiến thức đã học và thực tiễn hiện nay.

Nội dung của bài

Thời gian: 7h (LT:5; TL:2)

1. Đổi mới lấy phát triển kinh tế là nhiệm vụ trọng tâm
 - 1.1. Tính khách quan và tầm quan trọng của phát triển kinh tế
 - 1.2. Quan điểm cơ bản của Đảng về phát triển kinh tế
2. Nội dung cơ bản đường lối phát triển kinh tế
 - 2.1. Hoàn thiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa

2.2. Đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá gắn với phát triển kinh tế tri thức

2.3. Phát triển kinh tế gắn với thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội

Bài 10. Đường lối xây dựng và phát triển văn hoá, xã hội, con người

Mục tiêu của bài

- Trình bày được vị trí và vai trò của văn hóa, quan điểm và phương hướng phát triển văn hóa của Đảng ta.
- Phân tích được những quan điểm cơ bản của Đảng ta về chính sách xã hội; chủ trương và giải pháp thực hiện chính sách xã hội hiện nay.

Nội dung của bài

Thời gian: 6h (LT:4; TL:2)

1. Xây dựng nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc

1.1. Văn hoá là nền tảng tinh thần xã hội

1.2. Quan điểm và phương hướng phát triển văn hoá

2. Thực hiện các chính sách xã hội vì con người

2.1. Những quan điểm cơ bản của Đảng

2.2. Chủ trương và giải pháp thực hiện

Bài 11. Đường lối quốc phòng, an ninh và mở rộng quan hệ đối ngoại

Mục tiêu của bài

- Hiểu được đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng ta.
- Trình bày được sự cần thiết mở rộng quan hệ đối ngoại và chủ động hội nhập kinh tế quốc tế.

Nội dung của bài

Thời gian: 6h (LT:4; TL:1; KT:1)

1. Đường lối quốc phòng, an ninh của Đảng

1.1. Quan điểm và tư tưởng chỉ đạo

1.2. Nhiệm vụ quốc phòng và an ninh

2. Mở rộng quan hệ đối ngoại, chủ động hội nhập kinh tế quốc tế

2.1. Mở rộng quan hệ đối ngoại

2.2. Chủ động hội nhập kinh tế quốc tế

Bài 12. Quan điểm cơ bản về đoàn kết dân tộc và tôn giáo

Mục tiêu của bài

- Trình bày được tầm quan trọng và quan điểm của Đảng ta về đoàn kết dân tộc và đoàn kết tôn giáo.
- Vận dụng được những kiến thức đã học để lý giải những vấn đề dân tộc và tôn giáo hiện nay.

Nội dung của bài

Thời gian: 6h (LT:4, TL:2)

1. Tầm quan trọng và quan điểm của Đảng về đoàn kết dân tộc

1.1. Tầm quan trọng của đoàn kết toàn dân tộc

1.2. Quan điểm và chủ trương lớn của Đảng

2. Tầm quan trọng và quan điểm của Đảng về đoàn kết tôn giáo

2.1. Tầm quan trọng của đoàn kết tôn giáo

2.2. Quan điểm và chủ trương lớn của Đảng

Bài 13. Xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Mục tiêu của bài

- Trình bày được tầm quan trọng của xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

- Hiểu được phương hướng, nhiệm vụ và giải pháp xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam hiện nay.

Nội dung của bài

(Thời gian: 6h (LT:4; TL:2))

1. Tầm quan trọng của xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

1.1. Sự cần thiết xây dựng nhà nước pháp quyền

1.2. Bản chất nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

2. Phương hướng, nhiệm vụ và giải pháp xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

2.1. Phương hướng, nhiệm vụ

2.2. Giải pháp xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Bài 14. Giai cấp công nhân và Công đoàn Việt Nam

Mục tiêu của bài

- Trình bày được quá trình hình thành, phát triển của giai cấp công nhân và công đoàn Việt Nam

- Hiểu được những truyền thống tốt đẹp của giai cấp công nhân Việt Nam và quan điểm của Đảng ta về phát triển giai cấp công nhân.

- Phân tích được vị trí và tính chất của công đoàn Việt Nam.

Nội dung của bài

Thời gian: 7h (LT:4; TL:2; KT:1)

1. Giai cấp công nhân Việt Nam

1.1. Sự hình thành và quá trình phát triển

1.2. Những truyền thống tốt đẹp

1.3. Quan điểm của Đảng về phát triển giai cấp công nhân

2. Công đoàn Việt Nam

2.1. Sự ra đời và quá trình phát triển

2.2. Vị trí, vai trò và tính chất hoạt động

IV. Điều kiện thực hiện môn học:

1. Phòng học chuyên môn

2. Trang thiết bị máy móc: máy chiếu, loa.

3. Học liệu, dụng cụ, nguyên vật liệu: Văn kiện ĐH Đảng toàn quốc(Các kỳ ĐH) Toàn tập Mác – Ăngghen, Toàn tập Lênin; Toàn tập Hồ Chí Minh

V. Nội dung và phương pháp, đánh giá:

1. Nội dung

- *Về kiến thức:* Được đánh giá qua bài kiểm tra viết, trắc nghiệm khách quan đạt được các yêu cầu:

+ Nhận thức được kiến thức cơ bản về chủ nghĩa Mác- Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam.

+ Hiểu biết cơ bản về truyền thống quý báu của dân tộc, của giai cấp công nhân và Công đoàn Việt Nam.

- *Về kỹ năng:* Đánh giá khả năng vận dụng được những kiến thức đã học để rèn luyện trở thành người lao động mới có phẩm chất chính trị, có đạo đức tốt và năng lực hoàn thành nhiệm vụ, góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

- Năng lực tự chủ và trách nhiệm: Nghiêm túc, tự giác, tích cực, chủ động...

2. Phương pháp đánh giá:

- Tham gia ít nhất 80% thời gian học của môn học;

- Tham gia đầy đủ các bài kiểm tra

- Đánh giá trong quá trình học: Bài kiểm tra viết (trắc nghiệm);

- Đánh giá cuối môn học: Bài thi tự luận

- Thang điểm 10.

VI. Hướng dẫn thực hiện môn học:

1. Phạm vi áp dụng môn học: Chương trình môn học Chính trị được sử dụng để giảng dạy cho trình độ trung cấp nghề và trình độ cao đẳng nghề từ năm 2008

2. Hướng dẫn về phương pháp giảng dạy, học tập môn học

- Tuỳ theo nội dung của mỗi bài mà giáo viên có thể sử dụng những phương pháp mang tính chất vừa truyền thống vừa hiện đại như: thuyết trình, trực quan, sử dụng văn, thơ, ca dao, tục ngữ, xêmina, các hoạt động ngoại khoá... Giáo viên giảng dạy chính trị có thể là giáo viên chuyên trách hoặc kiêm nhiệm. Có thể kết hợp giảng dạy

môn chính trị với các phong trào của Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, phong trào địa phương và các hoạt động của ngành chủ quản hoặc mời các báo cáo viên nói chuyện thời sự trong nước, quốc tế... gắn “lý luận với thực tiễn” để định hướng nhận thức và rèn luyện chính trị cho người học nghề.

- Để đảm bảo và nâng cao chất lượng đào tạo của môn học Chính trị rất cần có sự đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, đồ dùng dạy học như: phòng học chính trị, máy chiếu đa năng, sách, báo, băng, đĩa hình... Đồng thời, tổ chức cho học sinh đi thực tế (thăm các khu di tích lịch sử, các nhà bảo tàng, nhà truyền thống...)

- Đối với người học nghề đã tốt nghiệp trình độ Trung cấp nghề học lên Cao đẳng nghề, Hiệu trưởng nhà trường căn cứ vào nội dung chương trình và phân phối thời gian môn học Chính trị để quyết định những nội dung người học nghề không phải học lại.

3. Những trọng tâm cần chú ý:

- Những nội dung cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin
- Nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.
- Chủ nghĩa xã hội và thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.
- Đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam.
- Những truyền thống quý báu của dân tộc, của giai cấp công nhân và công đoàn Việt Nam.

4. Tài liệu tham khảo:

+ **Giáo trình chính:**

[1] Bộ Lao động Thương binh Xã hội, *Giáo trình môn học Chính trị*, (Dùng cho học sinh các trường dạy nghề), Nhà xuất bản Lao động xã hội, Hà Nội.

+ **Tài liệu tham khảo:**

1. [1] Hội đồng Trung ương, (1999), *Giáo trình Triết học Mác - Lênin*, NXB. CTQG, Hà Nội.
2. [2] Hội đồng Trung ương, (2003), *Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh*, NXB. CTQG, Hà Nội.
3. [3] Hội đồng Trung ương, (2004), *Giáo trình Chủ nghĩa xã hội khoa học*", NXB. CTQG, Hà Nội.
4. [4] Hội đồng Trung ương, (2004), *Giáo trình Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam*, NXB. CTQG, Hà Nội.
5. [5] Hội đồng Trung ương, (2004), *Giáo trình Kinh tế Chính trị Mác - Lênin*, NXB. CTQG, Hà Nội.
6. [6] Các tài liệu tham khảo khác: Các văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc của Đảng, tạp chí Triết học, tạp chí Cộng sản, báo Nhân dân, Thông tin trên mạng Internet...